

Onderwerp: Effectief gebruik van de meldcode in de Wmo-praktijk

Datum: 12 maart 2024

Portefeuillehouder: M. Everhardt

Team: Samenleving en Beleid

Steller: J. Ramrekha
+31 207548258

Jane.Ramrekha@diemen.nl

Wat is de voorgeschiedenis en de concrete aanleiding van de informatie?

Sinds 1 januari 2015 is de GGD aangewezen door de gemeente Diemen als toezichthouder voor de Wmo. De GGD Amsterdam heeft in opdracht van de gemeenten in Amsterdam-Amstelland onderzoek gedaan naar het effectief gebruik van de meldcode in de Wmo-praktijk conform het jaarplan 2023. Het jaarplan 2023 is door het college van de gemeente Diemen vastgesteld op 7 februari 2023.

Ligt aan de informatie een collegebesluit ten grondslag?

Ja, datum: 12 maart 2024.

Samenvatting

Het onderzoek is uitgevoerd bij Wmo-aanbieders van hulp bij het huishouden, dagbesteding en individuele ondersteuning in Amsterdam en de Amstellandgemeenten, Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. In de Wmo 2015 is opgenomen dat Wmo-aanbieders van hulp bij het huishouden, dagbesteding en individuele ondersteuning een meldcode moeten hebben die er redelijkerwijs aan bijdraagt dat zo snel en adequaat mogelijk hulp kan worden geboden bij huiselijk geweld en kindermishandeling. In het onderzoek is gekeken hoe de meldcode geïmplementeerd is en gebruikt wordt in de Wmo-praktijk en wat er nodig is om dit te verbeteren.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek is uitgevoerd door 4 toezichthouders. Het thematisch toezicht duurde van september 2022 tot juli 2023. De toezichthouder heeft verkennende gesprekken gevoerd met de Amstelland gemeenten en Veilig Thuis. Vervolgens heeft de toezichthouder vragenlijsten opgesteld.

Onderzoeksresultaten

Uit dit onderzoek blijkt dat bijna alle aanbieders van de Wmo-voorzieningen hulp bij het huishouden, dagbesteding en individuele ondersteuning een meldcode hebben maar dat deze bij de meesten niet geheel voldoet aan de gestelde eisen uit het Besluit verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Ook is er verbetering nodig bij het bevorderen van de kennis en het gebruik van de meldcode.

Verschillen in kennis en toepassing meldcode

Alle medewerkers behoren te weten wat de meldcode is, dit blijkt bij driekwart van de medewerkers het geval. De meldcode wordt verschillend toegepast. Dit lijkt logisch door het verschil in werk, werkwijze en overlegstructuur bij de 3 soorten voorzieningen.

Aandachtsfunctionarissen

De aandachtsfunctionaris is verantwoordelijk voor het opstellen van de meldcode en de implementatie ervan. Het is niet verplicht voor aanbieders om een aandachtsfunctionaris te hebben. Van de 30 onderzochte aanbieders hebben 29 een aandachtsfunctionaris.

Het herkennen van signalen door medewerkers

Tweederde van de medewerkers herkent signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling in voorgelegde casussen.

Hoe worden medewerkers geïnformeerd over de meldcode?

Meer medewerkers moeten geïnformeerd worden over het gebruik van de meldcode. Iets meer dan de helft van de medewerkers wordt jaarlijks geïnformeerd over de meldcode. Medewerkers krijgen hun informatie over de meldcode voornamelijk uit regulier overleg, gevolgd door training, inwerkprogramma, de aandachtsfunctionaris, casuïstiek bespreking, intranet en nieuwsbrieven.

Belemmerende factoren

De belemmeringen die medewerkers en aandachtsfunctionarissen ervaren gaan voornamelijk over de samenwerking met en communicatie door Veilig Thuis. Andere belemmeringen zijn tijdgebrek en de onduidelijkheid en vindbaarheid van de meldcode.

Bevorderende factoren

De meeste aandachtsfunctionarissen en medewerkers vertellen dat medewerkers de meldcode beter gebruiken als ze vaker casuïstiek bespreken, scholing krijgen, een signalenkaart gebruiken en informatie krijgen, met name over het gesprek met cliënt. Het helpt medewerkers als de zichtbaarheid van de aandachtsfunctionaris verbetert. Om de relatie met cliënt goed te houden is het belangrijk om alle stappen van de meldcode met cliënt te bespreken.

- *Aandachtsfunctionarissen*
Tijdens de reflectiebijeenkomst vindt een derde van de aanwezigen dat aandachtsfunctionarissen meer tijd en middelen moeten krijgen. Een aantal aandachtsfunctionarissen wil zelf meer scholing over de meldcode en de implementatie van de meldcode en het bespreken van casussen met andere organisaties.
- *Bevorderen van het contact opnemen met Veilig Thuis*
Om makkelijker contact op te nemen met Veilig Thuis, willen de meeste medewerkers en aandachtsfunctionarissen terugkoppeling van Veilig thuis na een melding.
- *Hoe bevorderen gemeenten het gebruik van de meldcode bij Wmo-aanbieders?*
De gemeenten van de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland bevorderen het gebruik van de meldcode met een regioaanpak huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarin wil men de focus op veiligheid versterken bij professionals die in contact komen met risicogroepen waaronder 65-plussers. De meldcode wordt besproken tijdens contractgesprekken van de aanbieder met de gemeente en is onderdeel van het kwaliteitstoezicht. De gemeenten Diemen en Ouder-Amstel bieden Wmo-aanbieders training aan over de meldcode.
- *Hoe kunnen gemeenten het gebruik van de meldcode bevorderen bij Wmo-aanbieders?*
In de Amstelland gemeenten willen aandachtsfunctionarissen dat de gemeenten voorlichtingsmateriaal beschikbaar stellen en contact met hen opnemen over de meldcode. Daarnaast willen ze dat de gemeente bijeenkomsten organiseert met aanbieders en Veilig Thuis om de drempel naar Veilig Thuis te verlagen en aanbieders te ondersteunen bij het contact met Veilig Thuis.

Ter inzage in iBabs

Ja, 12 maart 2024.

- EINDE -